

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Dato:

Kontor: Kommunal sundhed

J.nr.: 2008-1433-320

Sagsbeh.: shh

Fil-navn: alko tobaklov/spm 4 ad l 139

Besvarelse af spørgsmål nr. 4 (ad L 139), som Sundhedsudvalget har stillet til ministeren for sundhed og forebyggelse den 17. april 2008.

Spørgsmål 4:

"Mener ministeren, at forbrug af tobak er mere skadeligt for unge mellem 16-18 år end forbrug af alkohol?"

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet følgende oplysninger fra Sundhedsstyrelsen:

”Der er Sundhedsstyrelsen bekendt ikke lavet nogen sammenlignende undersøgelser, der undersøger om tobak er mere skadeligt end alkohol for de 16 -18-årige. Det er heller ikke umiddelbart muligt at sammenligne forskellige undersøgelser, der belyser henholdsvis tobaks og alkohols skadevirkninger, hvorfor vi her har valgt at beskrive dem hver for sig.

Ifølge HBSC Danmark - Skolebørnsundersøgelsen fra december 2007 beskrives de således:

Tobak

Rygning er i vor del af verden en af de væsentligste årsager til for tidlig død og medfører en væsentlig forøget risiko for at blive syg – med en stærkt forringet livskvalitet til følge. Man ved, at jo tidligere et ungt menneske begynder at ryge, jo større er sandsynligheden for, at han/hun ender som storryger. Man ved også, at man i løbet af ganske kort tid bliver afhængig af nikotinen i tobakken, hvilket gør det vanskeligt efterfølgende at stoppe. Et andet stort problem er, at de, der begynder at ryge tidligt, har sværere ved at holde op som voksne. Foruden helt at hindre at unge begynder at ryge, har det derfor en sygdomsforebyggende effekt at udskyde rygestart. Dertil kommer selvfølgelig et vigtigt arbejde med at forsøge at få unge, som er begyndt at ryge til at stoppe igen.

Alkohol

Der er flere undersøgelser, der viser, at de unge, der tidligt har et stort forbrug, også senere i livet er blandt dem med det største alkoholforbrug. Dertil kommer, at de unges store alkoholforbrug har en række umiddelbare konsekvenser. Blandt de alvorligste er en større risiko for at blive involveret i trafikulykker, men også øget risiko for forgiftninger, at blive involveret i slagsmål, at have ubeskyttet samleje og opleve sociale eller familiære problemer er bekræftet i en lang række internationale studier.

En opgørelse over antallet af akutte alkoholforgiftninger i perioden 1995-2004 viser, at der i aldersgruppen 15-19 år var 5160 heldøgnslæggelser og 9489 ska-

desstuekontakter (SIF,2005). The European Health Report 2002 fra WHO viser, at hvert fjerde dødsfald blandt unge mænd i alderen 15-29 år er relateret til alkohol. Unges hjerner er ikke udviklet som voksnes. Frontallapperne er først færdigudviklet hos unge mænd omkring 20års alderen. Frontallapperne er ansvarlige for bl.a. impuls kontrol og risikovurdering. Alkohol bedøver i første omgang denne del af hjernen, hvilket kan være en del af forklaringen på, at unge ofte kommer galt af sted i forbindelse med deres forbrug af alkohol.

Senest har den internationale alkoholkonference ”Building Capacity” (Barcelona april 2008) konkluderet: ”Alkoholforbrug i ungdommen kan udløse langsigtede biologiske forandringer som kan have en skadelig effekt på den unge hjerne under udvikling, herunder en neuro-kognitiv svækkelse”.

Summerende

Med den foreliggende dokumentation, er det ikke muligt at afklare, om det ene forbrug er mere skadeligt end det andet. Tobak skader i høj grad rygeren selv, men også det omgivende miljø i form af passiv rygning. Alkohol har udover de fysiologiske skader på personen, der storforbruger alkohol, ydermere en lang række drastiske akutte, i visse tilfælde livstruende konsekvenser i forbindelse med beruselse og en række sociale konsekvenser for den pågældende person og de pårørende.

Ved forebyggelse af sundhedsmæssige konsekvenser af både tobak og alkohol, er det afgørende, at jo senere debut, jo mindre risiko for storbrug og senere afhængighed set over et livsforløb.”